

УДК 355.23:355.4(477); 796.8

DOI <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2021.74-3.42>

**О. А. Яреценко**

кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент,  
доцент кафедри тактичної та спеціальної фізичної підготовки  
факультету № 2 (кримінальної поліції)  
Харківського національного університету внутрішніх справ

**Н. В. Партико**

кандидат психологічних наук, доцент,  
доцент кафедри теоретичної та практичної психології,  
доцент кафедри іноземних мов  
Національного університету «Львівська політехніка»

**Є. Г. Євтушенко**

кандидат педагогічних наук,  
старший викладач кафедри фізичного виховання  
Сумського національного аграрного університету

**Ю. К. Белошенко**

старший викладач кафедри фізичної підготовки та спорту  
Національної академії Національної гвардії України

**А. О. Литовченко**

викладач кафедри вогневої підготовки  
Національної академії Національної гвардії України

## ВИХІДНІ ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ ЖІНОЧОЇ СТАТІ ДО ЗАСТОСУВАННЯ ЗАХОДІВ ФІЗИЧНОГО ВПЛИВУ (СИЛИ)

*Результати аналітико-статистичних звітів ефективності освітнього процесу майбутніх офіцерів Національної поліції України (представниць інших силових структур та спеціальних служб України) жіночої статті свідчать про те, що організація практичних занять зі спеціальної фізичної підготовки у напрямі застосування заходів фізичного впливу (сили) здійснюється без урахування їх індивідуально-типологічних (психофізіологічних) особливостей, що знижує їх професійний рівень. З огляду на вищезазначене, актуальним є внесення відповідних змін до програм професійної освіти майбутніх офіцерів Національної поліції України жіночої статті, що забезпечить формування необхідних прикладних професійних компетентностей, які сприятимуть надійному та ефективному виконанню ними завдань за призначенням у різних умовах службово-оперативної діяльності.*

*Головною метою дослідження є визначення сутності та структури готовності жінок-поліцейських (майбутніх офіцерів Національної поліції України) до застосування заходів фізичного впливу, сили у різних умовах службово-оперативної діяльності. Методи дослідження: узагальнення результатів науково-методичної, спеціальної та довідкової літератури (інтернет-ресурсів), системний аналіз, експертна оцінка, моніторинг аналітичних звітів про випадки застосування заходів фізичного впливу (сили) за участю жінок-поліцейських, інструментальні методи дослідження, власний досвід службово-бойової (оперативної) діяльності тощо.*

*Відповідно до результатів теоретико-методологічного аналізу з вибраного напрямку наукової розвідки членами науково-дослідної групи визначено сутність поняття «готовність майбутніх офіцерів Національної поліції України жіночої статті до застосування заходів фізичного впливу, сили» як стійке особистісне утворення, яке формується шляхом специфічного (прикладного) педагогічного впливу на формування у жінок-поліцейських готовності до ведення рукопашної сутички із різним (різними) супротивником (супротивниками) у екстремальних умовах службово-оперативної діяльності (повсякденному житті) та забезпечує узгодження ними знань про зміст та структуру службової діяльності та вимог цієї діяльності до рівня розвитку навичок службово-прикладного рукопашного бою жінок-поліцейських і їх психофізіологічного стану, сформованих компетентностей службово-оперативної діяльності зі сформованими та усвідомленими ними в процесі розвитку можливостями та потребами. Крім цього, нами визначена структура такої готовності за мотиваційним, функціональним, прикладним та стресостійким компонентами.*

***Ключові слова:** гендерна рівність, готовність, майбутні офіцери, жінки-поліцейські, заходи фізичного впливу, компетентності, освітній процес, рукопашна підготовка, спеціальна фізична підготовка, сутність та структура, фізіологічні особливості.*

**Постановка проблеми.** Натепер спостерігається трансформація системи МВС України, зокрема Національної поліції України. На озброєння поліцейських підрозділів приймаються нові зразки озброєння та екіпіровки, удосконалюються способи та методи тактики дій під час виконання завдань за призначенням у різних умовах службово-оперативної діяльності, що вимагає від сучасних правоохоронців високої професійної підготовленості.

Відповідно до завдань, покладених на працівників Національної поліції України (Закон України «Про Національну поліцію» [1]), в процесі службово-оперативної діяльності можливе застосування заходів фізичного впливу (сили). З огляду на той факт, що під час виконання завдань за призначенням у різних умовах службово-оперативної діяльності (СОД) беруть участь і жінки-поліцейські, актуальним є удосконалення рівня їхньої спеціальної фізичної підготовки, зокрема навичок службово-прикладного рукопашного бою.

Варто зауважити, що організація практичних занять (тренінгів) у напрямі застосування заходів фізичного впливу (сили) працівників НПУ здійснюється без урахування індивідуально-типологічних (психофізіологічних) особливостей жінок-поліцейських, що знижує їх професійний рівень та ефективність виконання завдань за призначенням основних структурних підрозділів.

З огляду на вищезазначене, актуальним є внесення відповідних змін до програм службової підготовки поліцейських загалом та урахуванням ґендерного складника жінок-поліцейських, що забезпечить формування необхідних прикладних професійних компетентностей (навичок службово-прикладного рукопашного бою), які сприятимуть надійному та ефективному виконанню ними завдань за призначенням у різних умовах СОД.

Дослідження виконане відповідно до плану науково-дослідної роботи і дослідно-конструкторських робіт кафедри тактичної та спеціальної фізичної підготовки факультету № 2 (кримінальної поліції) Харківського національного університету внутрішніх справ (2020 р.).

#### **Аналіз останніх досліджень і публікацій.**

Аналіз науково-методичної, спеціальної літератури та інтернет-джерел (1-й етап дослідження, лютий 2020 р.) у напрямі організації системи фізичної підготовки (спеціальної фізичної підготовки) жінок – представниць різних силових структур та спеціальних служб України дозволив визначити низку науковців: О.М. Боярчук [2], О.І. Тюрло [3], О.А. Жидкову [4], О.С. Панову [5], С.Я. Гунбіну, О.О. Хацаюк [6], Ю.П. Балакіна, М.О. Боровика, А.К. Карданова, О.В. Красілова, С.В. Мананникова, А.С. Пряхіна. Основні теоретичні положення зазначених вище учених можливо адаптувати та впровадити у систему службової підготовки жінок-поліцейських (систему

спеціальної фізичної підготовки майбутніх офіцерів НПУ жіночої статі).

У наукових працях В.І. Алещенка [7], Н.В. Анішук [8], Б.П. Андресюка, В.А. Кротикова, В.П. Токальського, [9], О.О. Уварової [10] О.О. Кучмеєвої, Р.І. Мусевича, О.І. Плахотник, Т.Б. Рябової висвітлені актуальні питання «ґендерного аспекту» організації професійної освіти майбутніх офіцерів-жінок різних силових структур України.

Цікавими, на наш погляд, є роботи: Д.І. Лоурера [11], С.В. Романчука, А.П. Петрука, В.М. Романчука, О.М. Боярчука, О.Д. Гусака [12], Н.Л. Височіної, Л.М. Гуніної, Л.Т. Котляренко [13], П.П. Панова, Ю.М. Тропіна [14], В.Б. Климовича, Т.Л. Мінки, О.А. Моргунова, О.В. Хацаюка, В.А. Шемчука, О.А. Ярещенка, у яких викладені методичні рекомендації з організації практичних занять (тренінгів) із застосування заходів фізичного впливу, сили (службово-прикладного рукопашного бою) військовослужбовців-жінок різних силових структур та спеціальних служб України (жінок-поліцейських) у системі професійної (службової) підготовки.

Під час подальшого аналізу спеціальної науково-методичної літератури нашу увагу привернули роботи: Г.В. Коробейнікова, Л.Г. Коробейнікової, О.К. Дудник, В.В. Аксютіна [15], І.В. Тіхонової, Ю.А. Шуліки [16], В.А. Шемчука, С.М. Дмитренко, О.В. Хуртенко, С.М. Курбакової [17], О.В. Хацаюка, К.В. Ананченка, Н.В. Бойченко [18], М.А. Гурмаженка, О.І. Камаєва, О.А. Тарасевича, Ю.А. Храмової, у яких висвітлені актуальні питання організації системи багаторічного тренування спортсменок, які займаються єдиноборствами.

Відповідно до результатів аналізу науково-методичної та спеціальної літератури, нормативно-правових документів (інтернет-ресурсів) встановлено, що, незважаючи на значну кількість робіт з вибраного напрямку дослідження, проблему формування прикладних навичок застосування заходів фізичного впливу (сили) майбутніх офіцерів-жінок Національної поліції України з урахуванням їх індивідуально-типологічних (фізіологічних) особливостей висвітлено не досить, що потребує подальших наукових розвідок.

**Мета статті.** Головною метою дослідження є визначення сутності та структури готовності жінок-поліцейських (майбутніх офіцерів НПУ) до застосування заходів фізичного впливу, сили у різних умовах службово-оперативної діяльності.

Для досягнення мети дослідження планувалося вирішити такі завдання:

– провести аналіз науково-методичної та спеціальної літератури, інтернет-джерел у напрямі організації системи фізичної підготовки (спеціальної фізичної підготовки) жінок – представниць різних силових структур та спеціальних служб України;

– визначити ефективність «ґендерного складника» основних нормативно-правових документів, які регламентують організацію професійної освіти майбутніх офіцерів-жінок різних силових структур України;

– здійснити аналіз спеціальної науково-методичної літератури у напрямі застосування заходів фізичного впливу, сили (службово-прикладного рукопашного бою) військовослужбовців-жінок різних силових структур та спеціальних служб України (жінок-поліцейських) у системі професійної (службової) підготовки;

– визначити основні складники організації системи багаторічного тренування спортсменок, які займаються одноборствами.

Методи дослідження: узагальнення результатів науково-методичної, спеціальної та довідкової літератури (інтернет-ресурсів), системний аналіз, експертна оцінка, моніторинг аналітичних звітів про випадки застосування заходів фізичного впливу (сили) за участю жінок-поліцейських, інструментальні методи дослідження, власний досвід службово-бойової (оперативної) діяльності тощо.

Для якісної організації дослідження було створено науково-дослідну групу, до складу якої увійшли провідні учені та практики вибраного напрямку наукової розвідки (О.А. Ярещенко, Н.В. Партико, Є.Г. Євтушенко, Ю.К. Белошенко, А.О. Литовченко, О.В. Хацаюк).

**Виклад основного матеріалу.** З огляду на результати моніторингу спеціальної науково-методичної літератури членами науково-дослідної групи проведено системний аналіз поняття «готовність до виконання завдань за призначенням». Нами встановлено, що зазначене вище поняття невід’ємно пов’язане зі службово-оперативною діяльністю поліцейських. Службово-оперативна діяльність працівників НПУ – загальна назва, яка демонструє напрям їх діяльності, на відміну від службово-бойової діяльності військовослужбовців інших силових структур та спеціальних служб України.

Надалі (2-й етап дослідження, березень–листопад 2020 р.) членами науково-дослідної групи було розглянуто сутність та структуру готовності майбутніх офіцерів НПУ жіночої статі до застосування заходів фізичного впливу (сили).

Офіцер (“officiarius”) в перекладі з латинської – службовець. У довідкових матеріалах визначається як особа командного (керівного, адміністративного, начальницького) складу у силових структурах та державних органах управління (влади) різних країн світу. Варто зауважити, що «офіцерські посади» можуть обіймати як чоловіки, так і жінки. Підготовка майбутніх офіцерів жіночої статі для системи НПУ реалізується з урахуванням відповідних функцій, покладених на структурні підрозділи НПУ [1], а у напрямі забез-

печення необхідного рівня їх готовності до застосування заходів фізичного впливу (сили) у різних умовах СОД у відповідності до робочої програми навчальної дисципліни «Спеціальна фізична підготовка» [19].

Правові підстави застосування заходів фізичного впливу (сили) працівниками НПУ у різних умовах СОД викладені у Законі України «Про Національну поліцію» [1, розд. V]. Неухильне дотримання основних алгоритмів застосування заходів фізичного впливу (сили) забезпечує зменшення ризиків поранень, травматизму (загибелі) правоохоронців НПУ (жінок-поліцейських) під час виконання ними завдань за призначенням.

Характеризуючи сутність поняття «підготовка», членами науково-дослідної групи (НДГ) встановлено, що зазначений термін взаємопов’язаний із фаховою освітою та базується на концепції безперервного навчання і доповнює поняття готовності. Своєю чергою підготовка до професії розглядається як процес формування готовності до неї, а готовність є результатом професійної підготовки (І.В. Гавриш). Професійна підготовка (в НПУ – службова підготовка) – це система навчання, яка забезпечує формування прикладних компетентностей, які необхідні для певної діяльності, з метою здобуття відповідної кваліфікації за конкретною професійною спеціалізацією.

Підсумовуючи вищезазначене, вважаємо, що поняття «готовність» є станом готового (завершеного), а «готовий» (відповідно до спеціальної довідкової літератури) – це той, хто зробив необхідне приготування до чого-небудь, перебуває у стані, наближеному до чого-небудь (заздалегідь продуманий, складений, підготовлений), та набув досвіду чи склався і досяг високої майстерності [20, с. 257]. Варто зауважити, що готовність представників різних груп населення до професійної діяльності досліджували такі учені, як: А.В. Демченко, К.В. Касярум, Л.М. Кузнецов, С.Д. Максименко, О.М. Скоробогат, О.В. Хацаюк, В.А. Шемчук, В.В. Ягупов та ін.

З точки зору педагогіки є низка підходів у напрямі дослідження проблеми готовності індивіда до професійної діяльності:

1) персоналістичний (К.О. Дермельова, Т.В. Жванія, М.В. Москальов, Н.Г. Самойлов, А.І. Смолюк) – готовність до професійної діяльності виражається через дефініційні вимоги стосовно особистості фахівця, а також через сукупність компетентностей індивіда;

2) креативний (О.М. Кокун, О.В. Хутренко, С.І. Улинець, С.К. Шандрук, В.В. Ягупов) – готовність до фахової діяльності означає здатність до творчості, фахову майстерність як різновид творчості;

3) культурологічний (Г.А. Лещенко, С.М. Хатунцева, О.І. Хмельницька, О.М. Шевченко,

Г.Р. Шпиталевська) – готовність до професійної діяльності проявляється через рівень сформованості професійної культури;

4) змішаний (М.М. Козяр, Н.Є. Мойсенюк, С.А. Мул, М.С. Павлова, І.П. Сірак) – готовність до професійної діяльності реалізується шляхом поєднання різних підходів.

Крім цього, набуває популярності функціональний підхід (П.Ф. Рибалко, А.В. Турчинов, О.В. Хацаюк, В.А. Шемчук, О.А. Ярещенко) – готовність індивіда до професійної діяльності реалізується через практичний складник його професійної освіти (підготовки) із акцентованим використанням спеціальних вправ, комплексів, прийомів, технічних засобів навчання, які забезпечують формування прикладних професійних компетентностей у змодельованих умовах його майбутньої професійної діяльності.

У процесі аналізу спеціальної науково-методичної літератури (інтернет-ресурсів) зустрічається певний ряд трактування поняття «готовність особистості до професійної діяльності» (табл. 1).

Службово-оперативна діяльність жінок-поліцейських порівняно з іншими видами їхньої професійної діяльності має свої особливості, тому ми вважаємо, що доцільно використовувати поняття «готовність майбутніх офіцерів НПУ жіночої статі до виконання завдань за призначенням». Варто також підкреслити, що низкою вчених (А.А. Бевз, Л.М. Карамушка, А.В. Кондрашова, Л.М. Кузнецов, С.Д. Максименко, О.М. Пелех та ін.) звертається увага на фізичну готовність до професійної діяльності, але не розкриваються необхідні засоби фізичної підготовки (фізичні вправи, функціональні комплекси, технічні засоби навчання тощо) для її досягнення представниками жіночої статі, що підкреслює актуальність вибраного напрямку наукової розвідки. Отже, поняття «готовність майбутніх офіцерів НПУ жіночої статі до виконання завдань за призначенням» є похідним від поняття «готовність особистості до професійної діяльності».

Подальший аналіз спеціальної літератури (інтернет-ресурсів) свідчить про те, що запропоновані нами визначення співпадають із науковими теоріями провідних учених (А.В. Балендар, А.О. Деркач, І.В. Платонов, О.О. Старчук та ін.). На їхню думку, «готовність» є особистісним утво-

ренням, разом із тим варто зауважити, що воно не є стійким (В.Л. Уліч, О.В. Хацаюк) і залежить від потреб та можливостей індивіда, які можуть трансформуватися. Крім цього, членами НДГ встановлено, що «готовність» є компетентністю (Г.Т. Кловак, В.А. Шемчук). Своєю чергою, на думку С.О. Кубіцького, «готовність» залежить від сформованих компетентностей особистості, які необхідні для успішної професійної діяльності.

Важливим є той факт, що в процесі формування «готовності здобувачів вищої освіти до майбутньої діяльності» важливу роль відіграє педагогічний вплив (О.П. Демченко, В.А. Крутецький, М.П. Недбай та ін.). Крім цього, «готовність індивіда» може бути сформована за умов чіткого уявлення та усвідомлення змісту і структури її діяльності (якісних характеристик), за умови, що сформовані прикладні компетентності будуть відповідати вимогам такої діяльності (М.С. Головань, М.М. Карпенко, Ю.В. Пономаренко та ін.).

Відповідно до аналізу спеціальної науково-методичної літератури (інтернет-ресурсів) членами НДГ встановлено, що можливим є підвищення (удосконалення) ефективності застосування заходів фізичного впливу (сили) жінками-поліцейськими у системі їхньої службової підготовки (професійної освіти майбутніх офіцерів НПУ жіночої статі) на основі використання індивідуальних психофізіологічних характеристик (Р.Г. Адамович, Н.Л. Височіна, Л.М. Гуніна, М.Л. Кочина, І.О. Чабан, А.А. Чернозуб, І.К. Штефюк та ін.). Результати емпіричних досліджень функціонального стану спортсменок, які займаються єдиноборствами на високому професійному рівні, викладені у роботах зазначених вище учених і практиків, свідчать про високі адаптаційно-компенсаторні можливості їхнього організму, що підтверджується позитивними трансформаціями провідних психофізіологічних показників під впливом тренувальних навантажень.

Набір психофізіологічних показників (час простої зорово-моторної реакції, час складної зорово-моторної реакції, час виконання тренувального завдання, час виконання коректурної проби, показники функціональної рухливості нервових процесів, сила нервових процесів тощо) може бути індикатором функціонального стану майбут-

Таблиця 1

## Трактування поняття «готовність особистості до професійної діяльності»

1.	А.В. Демченко	«цілісне особистісне динамічне утворення, набуте в результаті спеціального навчання, що включає у свою структуру взаємопов'язані елементи – науково-теоретичний, практичний і психологічний»
2.	Г.Т. Кловак	«фахова компетентність, яку характеризують сукупність взаємопов'язаних сутнісних орієнтацій, відповідних знань, умінь і навичок»
3.	Г.М. Коджаспірова	«складна динамічна система, що містить інтелектуальні, емоційні, вольові, мотиваційні сторони психіки»
4.	М.А. Котик	«стійкі якості індивіда і ситуативного фактору трудового завдання»
5.	Б.О. Сосновський	«ієрархізована система професійно важливих якостей і властивостей особистості, необхідних та психологічно достатніх для ефективної професійної діяльності».

ніх офіцерів НПУ жіночої статі (жінок-поліцейських у системі службової підготовки), що дозволить на різних етапах професійної освіти коригувати тренувальні навантаження у системі їх спеціальної фізичної підготовки.

Підсумовуючи вищезазначене, пропонуємо таке визначення поняття «готовність майбутніх офіцерів НПУ жіночої статі до застосування заходів фізичного впливу, сили» – це стійке особистісне утворення, яке формується шляхом специфічного (прикладного) педагогічного впливу на формування у жінок-поліцейських готовності до ведення рукопашної сутички із різним (різними) супротивником (супротивниками) у екстремальних умовах службово-оперативної діяльності (повсякденному житті) та забезпечує узгодження ними знань про зміст та структуру службової діяльності та вимог цієї діяльності до рівня розвитку навичок службово-прикладного рукопашного бою жінок-поліцейських і їх психофізіологічного стану, сформованих компетентностей службово-оперативної діяльності зі сформованими та усвідомленими ними в процесі розвитку можливостями та потребами.

Надалі членами НДГ встановлено, що основу готовності жінок-поліцейських до застосування заходів фізичного впливу (сили) у різних умовах СОД становлять такі структурні елементи: мотиваційний, емоційний, вольовий, що співпадає з ідеями та учіннями провідних фахівців зазначеного напрямку: П.Ф. Рибалки, О.В. Хацаюка, В.А. Шемчука, В.В. Ягупова та ін.

Своєю чергою аналіз досліджень провідних учених і практиків (О.В. Бойко, А.В. Галімов, І.І. Маріонда, Я.В. Павлов, Р.С. Троцький, Д.В. Швець та ін.) у напрямі формування готовності майбутніх офіцерів різних силових структур та спеціальних служб України до виконання завдань за призначенням дозволив нам виділити в її структурі низку компонентів, які є спільними: мотиваційний, функціональний, прикладний, стресостійкий.

Таким чином, мета дослідження досягнута, а завдання виконані.

**Висновки і пропозиції.** Відповідно до результатів теоретико-методологічного аналізу з вибраного напрямку наукової розвідки членами НДГ визначено сутність поняття «готовність майбутніх офіцерів НПУ жіночої статі до застосування заходів фізичного впливу, сили» – стійке особистісне утворення, яке формується шляхом специфічного (прикладного) педагогічного впливу на формування у жінок-поліцейських готовності до ведення рукопашної сутички із різним (різними) супротивником (супротивниками) у екстремальних умовах службово-оперативної діяльності (повсякденному житті) та забезпечує узгодження ними знань про зміст та структуру службової діяльності та вимог цієї діяльності до рівня розвитку навичок службово-

прикладного рукопашного бою жінок-поліцейських і їх психофізіологічного стану, сформованих компетентностей службово-оперативної діяльності зі сформованими та усвідомленими ними в процесі розвитку можливостями та потребами.

Крім цього, нами визначена структура такої готовності за мотиваційним, функціональним, прикладним та стресостійким компонентами. Своєю чергою формування прикладних психофізіологічних показників: часу простої зорово-моторної реакції, часу складної зорово-моторної реакції, часу виконання тренувального завдання, часу виконання коректурної проби, показників функціональної рухливості нервових процесів та сили нервових процесів, може бути індикатором функціонального стану майбутніх офіцерів НПУ жіночої статі (жінок-поліцейських у системі службової підготовки), що дозволить на різних етапах професійної освіти (службової підготовки) коригувати тренувальні навантаження у системі їх рукопашної підготовки.

Нами пропонується використання спеціальних функціональних комплексів, ситуативних завдань під час практичних занять зі спеціальної фізичної підготовки, які сприятимуть формуванню прикладних навичок застосування заходів фізичного впливу майбутніх офіцерів НПУ жіночої статі (жінок-поліцейських) у різних умовах СОД. Перспективи подальших досліджень у зазначеному напрямі передбачають визначення критеріїв, показників та рівнів сформованості готовності майбутніх офіцерів НПУ жіночої статі до ведення рукопашної сутички із супротивником (супротивниками) в екстремальних умовах службово-оперативної діяльності.

#### Список використаної літератури:

1. Закон України «Про Національну поліцію». *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 2015, № 40–41, ст. 379. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>.
2. Боярчук О.М. Фізична підготовка жіночого контингенту Збройних сил України в системі професійної діяльності : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : 24.00.02. Львів, 2010. 22 с.
3. Тьорло О.І. Зміни показників спеціальної фізичної підготовленості та фізичної працездатності курсантів-жінок протягом навчального року : монографія. Львів. ЛДУВС, 2010. 264 с.
4. Жидкова О.А. К вопросу о физической подготовке женщин-полицейских к профессиональной деятельности. *Актуальные проблемы огневой, тактико-специальной и профессионально-прикладной физической подготовки*. Вып. 3. Могилев, 2016. С. 338–341.
5. Панова О.С. Особенности самостоятельной физической подготовки курсантов женского

- пола образовательных организаций МВД России. *Ученые записки университета имени П.Ф. Лесгафта*. № 5 (159). Санкт-Петербург, 2018. С. 201–205.
6. Гунбіна С.Я., Хацаюк О.О. Удосконалення фізичної підготовки військовослужбовців-жінок Національної гвардії України на початковому етапі навчання. *Взаємодія духовного й фізичного виховання в становленні гармонійно розвиненої особистості*. № 2. Слов'янськ, 2019. С. 229–236.
  7. Алещенко В. Гендерний аспект, або Чи погана та жінка, яка не мріє стати... генералом? *Військо України*. № 3. Київ, 2006. С. 4–6.
  8. Аніщук Н.В. Правові засоби викоринення гендерного насильства в Україні: історико-теоретичний аналіз : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра юрид. наук : 12.00.01. Одеса, 2008. 36 с.
  9. Андресюк Б.П., Кротиков В.А., Токальський В.П., Малюга В.М., Слюсаренко П.М., Панін В.В., Костенко Ю.І., Кокун О.М., Хорунжий С.М., Пішко І.О., Лозинська Н.С. Актуальні проблеми гендерної політики у Збройних силах України : навчально-методичний посібник. Київ. НДЦ ГП ЗС України, 2011. 112 с.
  10. Уварова О.О. Права жінок та гендерна рівність : навчальний посібник. Київ. HRLAW, 2018. 204 с.
  11. Лоурер Д. Боевые искусства для женщин : пособие. Ростов-на-Дону : Феникс, 2011. 363 с.
  12. Романчук С.В., Петрук А.П., Романчук В.М., Боярчук О.М., Гусак О.Д. Удосконалення морально-психологічної готовності військовослужбовців до професійної діяльності на заняттях рукопашним боєм. *Фізична активність, здоров'я і спорт*. № 4 (18). Львів, 2014. С. 28–36.
  13. Височіна Н.Л., Гуніна Л.М., Котляренко Л.Т. Теоретико-методичні передумови формування системи рукопашної підготовки військовослужбовців-жінок з урахуванням досвіду країн блоку НАТО. *Військова освіта*. № 2 (42). Київ, 2020. С. 59–75.
  14. Панов П.П., Тропін Ю.М. Модельні характеристики фізичної підготовленості кваліфікованих спортсменів-рукопашників. *Єдиноборства*. № 3 (13). Харків, 2014. С. 35–45.
  15. Коробейніков Г.В., Коробейнікова Л.Г., Дудник О.К., Аксютін В.В. Вікові особливості стресостійкості у єдиноборців високої кваліфікації. *Біомеханічні, педагогічні, медико-біологічні та психологічні аспекти фізичного виховання та спорту*. Том 1 (118). Чернігів, 2014. С. 165–174.
  16. Тихонова І.В., Шулика Ю.А. Проблемы организации долгосрочной физкультурно-спортивной подготовки в женских видах спортивной борьбы. *Вестник Адыгейского государственного университета*. № 1. Майкоп, 2010. С. 276–281.
  17. Шемчук В.А., Дмитренко С.М., Хуртенко О.В., Курбакова С.М. Результати визначення професійних компетентностей жінок-єдиноборців високої кваліфікації. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Т. 4 (30). Дрогобич, 2020. С. 271–279.
  18. Хацаюк О.В., Ананченко К.В., Хуртенко О.В., Дмитренко С.М., Бойченко Н.В. Дослідження технічного арсеналу бійців ММА високої кваліфікації. *Єдиноборства*. № 3 (17). Харків, 2020. С. 92–105.
  19. Моргунов О.А., Забора А.В., Соколов В.В. Робоча програма навчальної дисципліни «Спеціальна фізична підготовка» вибіркового компонент освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти 081. Право (Поліцейські). Каф. ТСФП ХНУВС, 2020. 24 с.
  20. Бусел В.Т. Великий тлумачний словник української мови. Київ : ВТФ Перун, 2004. 1440 с.

**Yareshchenko O., Partyko N., Yevtushenko Ye., Beloshenko Yu., Lytovchenko A. Initial preconditions for forming the readiness of future female officers of the National Police of Ukraine to apply physical impact measures (forces)**

*The results of analytical and statistical reports on the effectiveness of the educational process of future officers of the National Police of Ukraine (representatives of other law enforcement agencies and special services of Ukraine) women's article indicate that the organization of practical classes on special physical training in the direction of physical action (force) individual-typological (psychophysiological) features, which reduces their professional level. Given the above, it is important to make appropriate changes to the vocational education programs of future officers of the National Police of Ukraine female, which will ensure the formation of the necessary applied professional competencies that will promote reliable and effective performance of tasks in different conditions of service and operational activities.*

*The main purpose of the study is to determine the nature and structure of readiness of women Police officers (future officers of the National Police of Ukraine) to apply measures of physical influence, force in various conditions of service and operational activities. Research methods: generalization of results of scientific-methodical, special and reference literature (Internet resources), system analysis, expert assessment, monitoring of analytical reports on cases of application of measures of physical influence (force) with the participation of women police officers, instrumental research methods, own experience of combat (operational) activities, etc.*

*According to the results of theoretical and methodological analysis in the chosen area of scientific intelligence, members of the research group determined the essence of “readiness of future officers of the National Police of Ukraine female to apply measures of physical influence, force” – stable personal education, which is formed by a specific (applied) pedagogical influence on the formation of women’s police readiness to fight hand to hand with different (different) opponent (opponents) in extreme conditions of service and operational activities (everyday life) and ensures their coordination of knowledge about the content and structure of official activity and requirements of this activity to the level of development of skills of service-applied hand-to-hand combat of women-policemen and their psychophysiological condition, formed competencies of official-operational activity with opportunities and needs formed and realized by them in the process of development. In addition, we have defined the structure of such readiness for motivational, functional, applied and stress-resistant components.*

**Key words:** *gender equality, readiness, future officers, women Police officers, physical activity measures, competencies, educational process, hand-to-hand training, special physical training, essence and structure, physiological features.*